

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 3. juni 2024

Sak 2024/486 - Norsk Bolig- og Byplanforening - org.nr. 992 157 534 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Norsk Bolig- og Byplanforening (klager) søkte 1. september 2023 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022 for seg og sine underledd. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 101 049 kroner etter forenklet modell.
- (2) Lotteritilsynet kontaktet klager per brev i Altinn 26. september 2023 og etterspurte godkjent underskrevet årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning for 2022 for sentralleddet Norsk Bolig- og Byplanforening og underleddene Oslo Bolig- og Byplanforening og Habitat Norge. Regnskapene som var vedlagt søknaden var ikke signert eller revidert. Det ble gitt frist for tilbakemelding innen 10. oktober 2023 og informert om at manglende svar kunne føre til at søknaden ville bli avslått. Klager besvarte ikke henvendelsen.
- (3) Lotteritilsynet avslø søknaden 20. desember 2023, med den begrunnelse at søknaden manglet godkjent underskrevet årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning for sentralleddet og underleddene, og at de pliktige vedleggene ikke ble sendt inn innen fristen for ettersending.
- (4) Klager påklaget vedtaket 10. januar 2024. Det vises til at organisasjonen ikke fikk varsel fra Altinn om brevet 26. september 2023 eller vedtaket 20. desember 2023. Klager oppdaget avslaget på hjemmesidene til Lotteritilsynet. Etter å ha kontaktet tilsynet fant klager brevene ulest i organisasjonens Altinn. Klager viser til at Styreweb Regnskap AS har sendt søknad om merverdiavgiftskompensasjon for organisasjonen både i 2023 og tidligere år. Regnskapsførerselskapet utfører også klagers regnskapstjenester, medlemsoversikter, fakturering m.m. Klager anfører at Styreweb Regnskap AS ikke har mottatt brevet fra tilsynet. Klager anfører videre at det tidligere søknadsår har blitt akseptert at foreningen har toårig årsmøteperiode for årsregnskap med revisjon og årsmelding. Regnskapene for 2022 skal først behandles på årsmøte høsten 2024, og organisasjonen har ingen godkjenning av regnskap utover dette. Det vises også til at klager har søkt på vegne av underledd, og at avslaget vil ramme underleddene uten at de på noen måte kan lastes for de manglende opplysningene. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (5) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 2. april 2024 til Lotterinemnda for behandling.
- (6) Klager sendte 12. april 2024 merknader til Lotteritilsynets innstilling til Lotterinemnda. Signert årsregnskap for sentralleddet for 2022 var vedlagt merknadene. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.
- (7) Lotteritilsynet sendte i e-post 18. april 2024 en redegjørelse for avslagsgrunnlaget for underleddene etter forespørsel fra Lotterinemnda. Lotterinemnda oversendte Lotteritilsynets redegjørelse til klager, og etterspurte samtidig signert årsregnskap for begge underleddene. Klager sendte signert årsregnskap for underleddene i e-post datert 22. april 2024 og 24. april 2024.

Det rettslige grunnlaget

- (8) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (9) Søknaden skal sendes Lotteri- og stiftelsestilsynet på fastsatt skjema senest 1. september hvert søknadsår og skal undertegnes av den som har fullmakt til å søke, jf. forskriften § 11 første setning. Etter § 11 andre setning bokstav a skal søknaden vedlegges godkjent underskrevet årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning for den enkeltstående søkeren.
- (10) Det følger av forskriften § 18 andre ledd at Lotteri- og stiftelsestilsynet kan kreve opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for å avgjøre en søknad. Dersom kravet ikke oppfylles, kan søknaden avslås, jf. § 18 andre ledd.
- (11) Av lov 10. februar 1967 nr. 10 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (12) Norsk Bolig- og Byplanforening sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 20. desember 2023 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022.

Norsk Bolig- og Byplanforening

- (13) Norsk Bolig- og Byplanforening har opplyst at foreningen har en toårig årsmøteperiode for årsregnskap med revisjon og årsmelding. Regnskapene for 2022 med revisjonsberetning og årsmelding skal derfor behandles på landsmøte/årsmøtet høsten 2024 og var av denne grunn ikke signert. Sentralleddets søknad 1. september 2023 manglet derfor signert årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning.
- (14) Klager har anført at det tidligere søknadsår har blitt akseptert at foreningen har en toårig årsmøteperiode for årsregnskap med revisjon og årsmelding. Hensynet til likebehandling tilsier at det ikke er rom for å fravike forskriftens krav i enkeltsaker. Den omstendighet at Lotteritilsynet tidligere søknadsår har godkjent en toårig årsmøteperiode kan derfor ikke medføre at søknaden godkjennes når den ikke oppfyller forskriftens krav. Søknaden

manglet pliktige vedlegg da søknadsfristen utløp og kunne i utgangspunktet avslås på dette grunnlaget, jf. forskriften § 11 første setning, jf. § 11 bokstav a.

- (15) Lotteritilsynet har i innstillingen opplyst at tilsynet i de senere år har praktisert å gi søkere anledning til å ettersende pliktige vedlegg etter søknadsfristen. Dette forutsetter at tilsynet oppdager at vedlegg mangler eller er mangelfulle i god tid før saksbehandlingen avsluttes, og at dokumentasjonen ettersendes innen de frister som blir satt i den enkelte sak. Lotterinemnda har ingen innvendinger mot en slik praksis, men understreker at dette er et unntak fra forskriftens klare regel om at søknaden skal vedlegges pliktige vedlegg innen søknadsfristen 1. september hvert søknadsår. Nemnda understreker at praksisen innebærer at søkerorganisasjonen som ikke har levert en søknad som oppfyller kravene i forskriften § 11 får utsatt frist til å sende de pliktige vedleggene.
- (16) Når Lotteritilsynet sender brev i Altinn om mangelfull søknad og utsatt frist for å ettersende pliktige vedlegg, er dette i tråd med hvordan slik informasjon skal sendes ut, jf. forskrift 25. juni 2004 nr. 988 om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen (eForvaltningsforskriften) § 8.
- (17) Klager har anført at årsaken til at brevet ikke ble besvart var at brevet ble sendt til organisasjonens Altinn, og ikke til regnskapsfører som hadde sendt søknaden og som var oppgitt som kontaktperson i søknaden. Styret hadde heller ikke registrert brevet i Altinn som følge av at organisasjonen ikke mottok varsel om at det var kommet brev i Altinn.
- (18) Lotterinemnda legger til grunn at klagers regnskapsfører, Styreweb Regnskap AS, i dette tilfellet opptrådte som klagers fullmektig i forbindelse med søknadsprosessen. Utgangspunktet er da at fullmektigen som hovedregel skal motta alle meddelelser og henvendelser fra forvaltningsorganet, jf. forvaltningsloven § 12 tredje ledd.
- (19) Det følger imidlertid av § 12 fjerde ledd første setning at en fullmektig, med unntak av advokater, skal fremlegge skriftlig fullmakt. I NOU 2019: 5 side 579 fremgår det videre at fullmektigen skal fremlegge slik skriftlig fullmakt på eget initiativ. Dette for å gjøre forvaltningen oppmerksom på at parten er representert av en fullmektig og informere om hva som er dekket av fullmakten. Lotterinemnda legger etter dette til grunn at eventuell fullmakt i utgangspunktet må legges frem ovenfor forvaltningen for at forvaltningen skal ha plikt til å sende henvendelser til fullmektigen etter forvaltningsloven § 12 tredje ledd. I foreliggende sak kan ikke nemnda se at regnskapsfører har lagt frem fullmakt ved søknaden, og Lotteritilsynet hadde derfor ingen plikt til å rette brevet til regnskapsfører.
- (20) Lotterinemnda har etter dette kommet til at Lotteritilsynet har opptrådt i tråd med forvaltningsloven og eForvaltningsforskriften ved å sende brevet om manglende vedlegg og utsatt frist til å ettersende pliktige vedlegg til klagers Altinn. Lotterinemnda legger videre til grunn at det er søkerorganisasjonen som har ansvar for å sikre rutiner for håndtering av søknadsprosesser. Det er også søkerorganisasjonen som har ansvar for at personene som er ansvarlige for søknadsprosessen mottar varsel fra Altinn om at det har kommet brev til organisasjonen, samt tildele riktige roller til representantene for å sikre at søknadsansvarlig har tilgang til brevene. Dette gjelder også i små organisasjoner med lite ressurser.
- (21) Lotterinemnda har etter dette kommet til at den omstendighet at sentralleddets søknad manglet pliktige vedlegg, og at vedleggene ikke ble ettersendt innen fristen for ettersending, må tilskrives forhold på klagers side. Når klager ikke har lagt ved pliktige

vedlegg og dette skyldes interne forhold, har nemnda kommet til at klagen fra Norsk Bolig- og Byplanforeningen ikke tas til følge.

Oslo Bolig- og Byplanforening

- (22) Lotterinemnda bemerker at Lotteritilsynet i vedtaket og innstillingen har begrunnet avslaget for underleddene med at søknaden manglet pliktige vedlegg, og at vedleggene ikke ble sendt innen fristen for ettersending. I e-post 18. april 2024 har tilsynet vist til at formuleringen «pliktige vedlegg» i brevet 26. september 2023 er noe upresis, da det kun er sentralleddet som må sende de pliktige vedleggene i forskriften § 11 andre setning bokstav a. Bakgrunnen for at tilsynet også etterspurte signert årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning for underleddene, var at underleddenes regnskap som var sendt inn med søknaden ikke var signerte. Tilsynet vurderte derfor at det var en risiko for at underleddene ikke oppfylte kravene i forskriften § 12 om at også underledd skal ha revidert regnskap som skal være behandlet og godkjent på årsmøtet eller av annet kompetent organ i henhold til organisasjonens vedtekter. Tilsynet viste til at det i realiteten ble etterspurt opplysninger som var nødvendige for å behandle underleddenes søknad, og at avslaget på underleddenes søknad var hjemlet i forskriften § 18 andre ledd. Klager sendte i e-post 22. april 2024 dokumentasjon på at årsregnskapet til Oslo Bolig- og Byplanforening ble godkjent på generalforsamling 9. mai 2023. Oslo Bolig- og Byplanforening opplyste i e-post 24. april 2024 at foreningen ikke hadde revisjonsberetning for årsregnskapet.
- (23) I Lotteritilsynets brev 26. september 2023 etterspurte tilsynet signert årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning for Oslo Bolig- og Byplanforening. Lotterinemnda legger til grunn at dokumentene var nødvendig for å avgjøre om Oslo Bolig- og Byplanforening oppfylte kravene i forskriften § 12. Nemnda understreker at det er uheldig at tilsynet ved en feil viste til forskriften § 11 a om pliktige vedlegg til søknaden, som hjemmelsgrunnlag for å innhente dokumentasjon fra underleddene. Som presisert av tilsynet er det i utgangspunktet kun sentralleddet som må sende de pliktige vedleggene med søknaden etter forskriften § 11 bokstav a. Nemnda har likevel kommet til at tilsynet hadde hjemmel i forskriften § 18 andre ledd til å etterspørre ytterligere dokumentasjon som var nødvendig for å behandle søknaden. Nemnda legger også til grunn at de etterspurte opplysningene var nødvendige for å behandle søknaden, og at det ble gitt tilstrekkelig tid til å besvare henvendelsen. Verken Norsk Bolig- og Byplanforening eller Oslo Bolig- og Byplanforening besvarte henvendelsen innen fastsatt frist, og Oslo Bolig- og Byplanforenings søknad kan derfor avslås på dette grunnlaget, jf. forskriften § 18 andre ledd.
- (24) Lotterinemnda legger til grunn at Lotteritilsynet har opptrådt i tråd med forvaltningsloven og eForvaltningsforskriften ved å sende brevet med anmodning om ytterligere opplysninger som var nødvendige for å behandle søknaden til klagers Altinn. Nemnda viser i denne forbindelse til vurderingene ovenfor i avsnitt 16-20. Nemnda legger videre til grunn at det er søkerorganisasjonens ansvar å sørge for at det er gode rutiner for håndtering av henvendelser til organisasjonen i Altinn, og sikre at disse blir besvart innen fastsatt frist.
- (25) Når verken Norsk Bolig- og Byplanforening eller Oslo Bolig- og Byplanforening besvarte Lotteritilsynets henvendelse innen fristen for tilbakemelding, og dette skyldes interne forhold, foreligger det grunnlag for å avslå Oslo Bolig- og Byplanforening sin søknad, jf. forskriften § 18 andre ledd.

Habitat Norge

- (26) I Lotteritilsynets brev 26. september 2023 etterspurte Lotteritilsynet også signert årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetning for Habitat Norge. Habitat Norge sendte i e-post 24. april 2024 dokumentasjon som viser at årsregnskapet ble godkjent og signert 12. april 2023, samt en revisjonsberetning for årsregnskapet datert 23. april 2023. Habitat Norge hadde signert årsregnskap og revisjonsberetning da søknadsfristen utløp og oppfylte kravene i forskriften § 12.
- (27) Lotterinemnda har delt seg i et flertall og et mindretall i spørsmålet om Habitat Norges søknadsbeløp skal avslås helt eller delvis i medhold av forskriften § 18.
- (28) *Flertallet, Martin Hennig og Shabneet K. Bains*, vurderer at det er grunnlag for å avslå Habitat Norges søknadsbeløp.
- (29) I likhet med Oslo Bolig- og Byplanforening manglet innsendt regnskap fra Habitat Norge signatur, og *flertallet* vurderer at det var nødvendig at Lotteritilsynet etterspurte dokumentasjon for å avgjøre om Habitat Norge oppfylte kravene i forskriften § 12. Verken Norsk Bolig- og Byplanforening eller Habitat Norge besvarte henvendelsen innen fastsatt frist, og Habitat Norges søknad kan derfor etter *flertallets* syn i utgangspunktet avslås på dette grunnlaget, jf. forskriften § 18 andre ledd.
- (30) *Flertallet* legger til grunn at Lotteritilsynet har opptrådt i tråd med forvaltningsloven og eForvaltningsforskriften ved å sende brevet med anmodning om ytterligere opplysninger som var nødvendige for å behandle søknaden til klagers Altinn. *Flertallet* viser i denne forbindelse til vurderingene ovenfor i avsnitt 16-20. *Flertallet* legger videre til grunn at det er søkerorganisasjonens ansvar å sørge for at det er gode rutiner for håndtering av henvendelser til organisasjonen i Altinn, og sikre at disse blir besvart innen fastsatt frist.
- (31) Selv om Habitat Norge hadde signert og revidert årsregnskap da søknadsfristen utløp, vurderer *flertallet* at forskriften § 18 andre ledd gir hjemmel for å avslå søknaden når Lotteritilsynets henvendelse ikke ble besvart innen fastsatt frist. Ettersom verken Norsk Bolig- og Byplanforening eller Habitat Norge besvarte tilsynets henvendelse innen fristen for tilbakemelding, og dette skyldes interne forhold, har *flertallet* kommet til at det er grunnlag for å avslå Habitat Norge sin søknad, jf. forskriften § 18 andre ledd.
- (32) *Lotterinemndas mindretall, Elisabet Ekberg*, har kommet til et annet resultat enn nemndas flertall. *Mindretallet* mener at klagen delvis bør tas til følge, for den delen som gjelder Habitat Norge.
- (33) Lotteritilsynet etterlyste signert årsregnskap og revisjonsberetning for Habitat Norge. Sakens faktum viser at Habitat Norge hadde signert årsregnskap og revisjonsberetning på søknadstidspunktet, og derfor oppfylte kravet i forskriften § 12. Signert årsregnskap og revisjonsberetning er ikke pliktige vedlegg for underledd, men *mindretallet* er enig med flertallet i at tilsynet kan etterlyse vedlegg fra underledd, som ledd i tilsynets kontroll av søknadene.
- (34) *Mindretallet* mener imidlertid at praksisendringen, med overgang til at all kommunikasjon skjer gjennom Altinn, sett i sammenheng med at foreningens regnskapsfører har opptrådt som fullmektig i søknadsprosessen, bør tas hensyn til i vurderingen av saken. *Mindretallet* er enig med flertallet i at kommunikasjon i henhold

til gjeldende regelverk per nå skjer gjennom Altinn. *Mindretallet* er videre enig med flertallet i at forvaltningsloven § 12 tredje ledd angir at en fullmektig skal fremlegge skriftlig fullmakt. Det er likevel vanlig praksis at regnskapsfører opptrer på vegne av en part i en søknadsprosess uten at det fremlegges fullmakt, noe som også har vært tilfellet for ordningen om merverdiavgiftskompensasjon. *Mindretallet* er av den oppfatning at informasjon fra Lotteritilsynet omkring endring av praksis, og eventuelle konsekvenser av praksisendringen for søkere som er representert ved en fullmektig, har vært knapphendig. Siden det har vært mangelfull informasjon omkring overgangen til bruk av Altinn, taler dette for, i dette konkrete tilfellet, at klager gis medhold i sin klage, for den delen som gjelder underleddet Habitat Norge.

- (35) *Mindretallet* mener at en totalvurdering av sakens faktum medfører at en avvisning av klagen, for den delen som gjelder underleddet Habitat Norge, ikke fremstår som et rimelig resultat. *Mindretallet* har på denne bakgrunn kommet til at Habitats Norges søknadsbeløp ikke kan avslås med hjemmel i forskriften § 18.

Konklusjon

- (36) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur